

SLOVENSKI NAROD

Izha, a vsak dan popoldne, izvešni nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Neuspela madžarska spekulacija:

Čsl.-madžarski spor v mednarodni luči

Različno gledanje Nemčije in Italije na madžarske zahteve in poljske načrte — Spor se ne bo reševal po istih načelih, kakor nemške zahteve, marveč s širšega evropskega vidika, ki onemogoča izpolnitev madžarskih računov

Zeneva, 19. okt. br. V tukajšnjih mednarodnih krogih z veliko pozornostjo spremljajo razvoj češkoslovaško - madžarskega spora. Pri tem naglašajo, da igra ta spor veliko vlogo v splošni mednarodni politiki in da zaradi tega zasluži pozornost vseh mednarodnih krogov. Če tudi gre v tem primeru za odcepitev enega dela češkoslovaškega ozemlja, je vendar treba to stvar presojati z docela drugega vidika, kakor pa odcepitev sudetsko-nemških pokrajin. Politični položaj v Srednji Evropi se je zadnjih 14 dni tako izpremenil, da madžarske zahteve, čeprav slone na istih osnovnih načelih, na katerih so bile postavljene nemške in poljske zahteve, nimajo izgleda za izpolnitev. Nemčija, ki je z odcepitvijo sudetsko-nemških pokrajin od ČSR dosegla svojo največjo zmago brez orožja, svetuje sedaj Madžarom čim večjo zmernost. V svrhu pravičnega razumevanja vsega problema je treba presoditi etnografsko, politično in evropsko stran češkoslovaško-madžarskega spora.

Etnografska osnova

Edina plat tega problema, ki je oficijsko v razpravi, je njegova etnografska osnova. Madžarska zahteva oficijsko priznanje onega ozemlja v Slovaški in Podkarpatski Rusiji, na katerem je naseljena madžarska manjšina. Gre za manjšino, ki je po oficijsnem številu leta 1930 štela 692.000 duš. Ta manjšina je naseljena na treh področjih, od katerih pripadajo dva Slovaški, eden pa Podkarpatski Rusiji in se raztezajo v ozemlju pasu od Bratislave do rumunske meje. To ozemlje je bilo priključeno Češkoslovaški z mirovnimi pogodbami deloma iz geografskih in prometno tehničnih razlogov, deloma pa zaradi velikega števila slovaških prebivalstva, ki je bilo šele zadnja desetletja pred svetovno vojno nasilno pomadžarjeno.

Pri pogajanjih v Komarnu je slovaška vlada pokazala dobro voljo za sporazum s tem, da je pristala na simbolično zasedbo dveh mest po madžarskih četah. Po neuspehu komarnske konference sta bivši madžarski ministri predsednik Daranyi in državni podtajnik grof Czaky odpotovala k Hitlerju, odnosno Mussoliniju, da ju pridobita za madžarsko stališče. V dodatku monokovskega sporazuma je določeno, da se bodo zopet sestali zastopniki štirih velesil, če bi direktna pogajanja v treh mesecih ne rodila uspeha. Za enkrat je gotovo le toliko, da sta Hitler in Mussolini izrazila željo, naj bi se pogajanja nadaljevala in uspešno zaključila.

Nasprotja, ki obstojajo med ČSR in Madžarsko, so več ali manj taktičnega značaja. Madžarska se pri svojih zahtevah, enako kakor so to storili tudi Nemci, sklicuje na ljudsko šteje iz leta 1910, dočim ČSR ugovarja, da je bilo to število v dobi, ko je bila madžarizacija na višku in da torej podatki tega števila ne odgovarjajo dejanskemu položaju. V svojih predlogih je ČSR pristala na koncesije, v kolikor so združljive z življenjskimi interesi republike ter se postavila na stališče, da ne sme slovaška manjšina na Madžarskem biti večja kakor bi bila madžarska manjšina na Slovaškem.

Po uradnem poročilu so zahtevali Madžari odcepitev 11.258 kvadratnih kilometrov ozemlja z 1.122.000 prebivalci na Slovaškem in 1982 kvadratnih kilometrov ozemlja z 218.000 prebivalci v Podkarpatski Rusiji, kar bi pomenilo, da bi nad 630.000 Slovakov prišlo pod Madžarsko. Češkoslovaška delegacija je ponudila odstop 5780 kvadratnih kilometrov s 397.000 prebivalci. Vprašanje, ali naj bi se to

ozemlje odstopilo brez nadaljnega ali pa naj bi se izvedel plebiscit, še ni rešeno. Takšna je trenutna etnografska plat tega konflikta.

Politična stran

Vpoštevati pa je treba tudi politično stran tega problema, ki se oficijsko sicer ne poudarja. Madžari upajo, da bodo na etnografski osnovi zopet prišli v posest Podkarpatske Rusije ali vsaj velikega dela te pokrajine. Gre za najvzhodnejši del češkoslovaške republike, ki loči Madžarsko od Poljske in ki tvori zvezo med ČSR in Romunijo. Po številu leta 1930 je na tem ozemlju 725.000 prebivalcev, od tega 446.916 Rusinov in Ukrajincev, 109.472 Madžarov, 91.255 Židov, 33.961 Slovakov, 13.249 Nemcev, 12.641 Rumunov in 1357 cigánov. To ozemlje, ki meri 12.686 kvadratnih kilometrov, je bilo z mirovnimi pogodbami priključeno Češkoslovaški po sklepu takratnega osrednjega narodnega sveta Ukrajincev, na drugi strani pa zaradi pretežno slovaškega značaja prebivalstva in iz strateških razlogov, da se je na ta način ustvarila zveza med Romunijo in Češkoslovaško. Oficijsko madžarska delegacija pri pogajanjih v Komarnu ni postavila zahteve po odcepitvi tega ozemlja, marveč je reklamirala samo priključitev madžarskih manjšin v ČSR. Madžarska javnost in madžarski tisk sta sicer neprestano podčrtavala zahtevo po odcepitvi Podkarpatske Rusije in tudi Mussolini je v svojem govoru v Benetkah naglasil potrebo po skupni meji Poljske in Madžarske, kar je tudi osvojila poljska vlada. Madžarska računa s tem, da bo te svoje zahteve, ki ne spadajo v okvir etnografske osnove, marveč imajo izrazito političen in strateški značaj, uresničila s svojimi etnografskimi zahtevami. Takšna je politična stran tega problema.

Evropski pomen

Evropski pomen tega vprašanja pa prikazuje ves problem v docela drugačni luči. Po priključitvi Avstrije k Nemčiji se opaža, da med Italijo in Nemčijo sicer ni nikakih očitnih nasprotij, vendar pa Rim in Berlin različno gledata na Srednjo Evropo in tudi na različni način podpirata madžarske zahteve. Nemčija podpira samo upravičene etnografske zahteve Madžarske, dočim je Mussolini označil priključitev Podkarpatske Rusije k Madžarski za upravičeno zahtevo. Lahko se reče, da je nastal v Rimu v zadnjih dveh mesecih v presoji srednje-evropskega položaja precejšen preokret. Italija je od vsega začetka zagovarjala razdelitev češkoslovaške republike. Sedaj, ko je ta razdelitev v korist Nemčije postala dejstvo, želi Rim, da bi se tudi drugi dve sosedni ČSR, Poljska in Madžarska s tem okoristili in dobili svoj delež, ki gre daleč preko etnografskih načel, s katerimi so se opravičevale nemške zahteve. Ta razlika prihaja od izraza v stališču Nemčije in Italije do madžarskih zahtev. Če bi prišla Podkarpatska Rusija zopet pod Madžarsko, potem bi se okrog Nemčije ustvaril povezan pas držav od Baltskega morja preko Poljske, Madžarske in Jugoslavije vse do Italije. Ta pas bi lahko imel tri možne naloge in vplive. Prvič bi se na ta način Rusija docela odrezala od Evrope, drugič bi lahko skupno z Rusijo oval nemško ekspanzijo proti vzhodu in jugovzhodu, tretjič pa bi lahko preprečil, da bi se avtonomna Podkarpatska Rusija razvila v jedro ukrajinske države, ki bi vsekarila imela velik vpliv na številno ukrajinsko manjšino na Poljskem. Italijanska diplomacija ne nasprotuje nobeni teh možnosti, ker bi tako ureditev Srednje Evrope lahko ovirala tudi Nemčijo, če bi ta smatrala za potrebno dati prevelik poudarek svojemu vplivu na vzhodno in južnovzhodno Evropo. Dočim bi torej ta pas držav Italiji samo koristil, bi lahko bil Nemčiji sedaj, ko je padla češkoslovaška trdnjava, zelo nevaren.

Sprito takega položaja je razumljivo, da hodijo velesile okrog tega problema kakor mačka okrog vrele kaše. Zato je malo verjetno, da bi Madžarska s svojimi zahtevami prodrla.

Zadrega Madžarov vedno večja Vlada bi rada prevzela odgovornost za svoj neuspeh na velesile

BUDIMPEŠTA, 19. okt. e. Po dosedanjem stanju razgovorov med Budimpešto in Prago je pričakovati, da bo češkoslovaška vlada stavila madžarski vladi nove predloge za rešitev vseh obstoječih vprašanj. Predlog bo vseboval odgovor na nove zmernejše madžarske zahteve, ki so bile te dni sporočene Pragi. Po sprejetju češkoslovaških predlogov se bo madžarska vlada odločila, ali pristane na obnovo pogajanj. Madžarska stoji na stališču, da je ponovna konferenca madžarske in češko-

slovaške delegacije mogoča samo tedaj, če je podano jamstvo za uspeh. V pričakovanju češkoslovaškega odgovora z madžarske strani razvijajo nenavadno živahno diplomatsko akcijo, ki gre v prvi vrsti za tem, da velesile prepričajo o upravičenosti madžarskih zahtev in da jih pridobijo, da bi podprle Madžarsko. Vsi madžarski napor so koncentrirani na to, vendar v političnih krogih ne goje posebnega upanja na uspeh in smatrajo, da bi bilo za vlado, zlasti glede na notranje razme-

re ugodnejše, če se likvidacija tega spora prepusti velesilam, ker bi bila vlada na ta način odvezana odgovornosti za popuščanje, ki je že nedvomno in neizogibno.

Kaj dela Beck v Bukarešti?

Berlin, 19. okt. br. V tukajšnjih političnih krogih je izzval silno presenečenje nenadni odhod poljskega zunanjega ministra

Slovaška intervencija v Berlinu Ministra dr. Tiso in Turčanski zopet odpotovala v Berlin na posvet s Hitlerjem

PRAGA, 19. oktobra. AA. (Reuter). Po vseh okoliščinah izgleda, da se bodo v najkrajšem času spet začela češkoslovaško-madžarska pogajanja. Kolikor se je moglo izvedeti, slovaška vlada ni pripravljena, da za osnovo novih razgovorov sprejme ono, o čemer se je zunanji minister Chvalkovsky razgovarjal o priliki svojega obiska pri Hitlerju in ostalih nemških državnikih. Poročilo Chvalkovskega o teh razgovorih v Nemčiji je bilo večkrat izročeno slovaškim delegatom in so o njem včeraj popoldne razpravljali na se-

Becka v Bukarešto, kamor je odpotoval sinoči. Dasiravno cilj tega potovanja ni znan, prevladuje v berlinskih krogih vtis, da se Poljska zelo zanima za bodoči razvoj Podunavja in razmer južno od Karpatov. Razgovori Becka v Bukarešti se bodo nedvomno nanašali tudi češkoslovaško-madžarski spor in poljsko-italijanske načrte glede ureditve Srednje Evrope.

Madžari zopet vežbajo teroriste Uradne ugotovitve slovaške vlade — Aktivni madžarski oficirji vežbajo teroriste v posebnih taboriščih in jih pošiljajo preko meje

BRATISLAVA, 19. okt. p. Notranji minister je pozval vse prebivalce iz južnih krajev Slovaške, ki so pobegnili pred madžarskimi teroristi, naj se vrnejo domov, ker je povsod vzpostavil red in mir. Zaradi neodgovornih elementov, ki so prešli iz Madžarske v Slovaško ter skušali izvajati incidente in povzročati nasilja, je slovaška vlada proglasila v južnih slovaških krajih z Bratislavo vred obsešno stanje.

Slovaške oblasti so dale listom na razpolago obširno gradivo z dokazi o nasiljih, prekrščenju meje in terorističnih podjetjih oboroženih madžarskih tolp. To poročilo pravi, da početje madžarskih terorističnih tolp na ozemlju Slovaške in Podkarpatske Rusije ni slučajno. Organizirane so ga pripadniki onih skupin, ki se vežbajo v posebnih terorističnih oddelkih v Klišvardu, Tarpi, Gelcu in madžarskem Komarnu. Poveljstvo nad terorističnim taborom v Klišvardu ima podpolkovnik Milmoš Ejaš, ki je vodil tudi napad na železniško postajo Orsova-Mužijevo.

Te teroriste so vežbali aktivni in rezervni oficirji ter imajo tudi svoje uniforme. Bataljon podpolkovnika Avreja Hajoša je zlasti dobro opremljen s strojnimi, strojnimimi puškami in ročnimi granatami. Drugi bataljon je pod poveljstvom Ferencza Julija Molnarja in se je vežbal zlasti v metanju ročnih granat ter je do bro preskrbljen s strelivom. Orožje in razstreliva dobivajo iz madžarskih državnih zalog. Pripadniki teh terorističnih taborišč so madžarski državljani raznih slojev. Po navedbi, ki jo je 6. t. m. izdal podpolkovnik Ejaš, je naloga terorističnih oddelkov, da vzmirljajo obsejne kraje z napadi na češkoslovaško ozemlje in z izževanjem nerodov.

Končno zagotavlja poročilo slovaške vlade, da so češkoslovaške oblasti energično obračunale s teroristi, ki jih je v boju mnogo padlo in jih je bilo mnogo tudi ujetih.

Generalni napad na Jeruzalem Energična akcija Anglije za obnovo reda in miru v Palestini

Jeruzalem, 19. oktobra. Angleška vlada se je odločila z energičnimi ukrepi napraviti konec arabskemu terorizmu v Palestini. Včeraj je izšel odlok, s katerim je vsa oblast v Palestini izročena vrhovnemu poveljniku vojaških čet, kateremu so podrejene tudi vse policijske in upravne oblasti. Že to je dalo naslutiti, da bodo sledile radikalne akcije.

To se je sedaj tudi uresničilo. Davi je izdal vrhovni poveljnik nalog za generalni napad na staro mesto, koder so se zavarikadiral arabski teroristi. Dva polka sta okolišla staro mesto in polagoma prodrla v notranjost. Za vsako posamezno stavbo se vodijo krvave borbe. Angleži

postopajo zelo previdno in se sproti utrjujejo v zavzetih zgradbah. Pri napadu sodeluje tudi letalstvo, ki bombardira glavne postojanke teroristov. Velik del starega mesta je že popolnoma porušen.

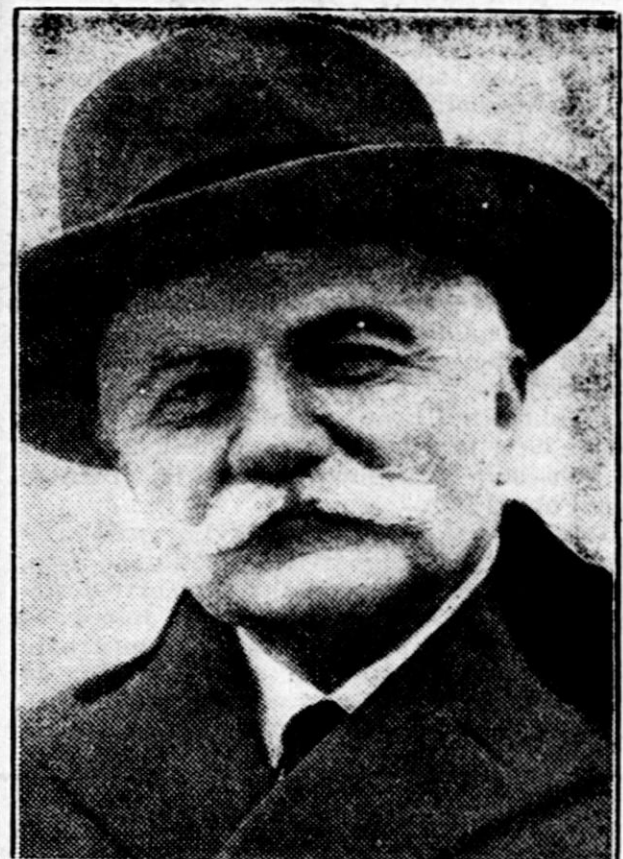
Tudi v pokrajinskih mestih je začelo vojaštvo energično razganjati taborišča arabskih teroristov. V vseh večjih mestih so postavili posebni vojaški guvernerji, ki imajo nalogo v svojem delokrogu vzpostaviti red in mir. Skupno nastopata sedaj dve popolni diviziji angleškega vojaštva ter večji letalski oddelki, tako da upajo, da bo v enem tednu zavladal v deželi red in mir.

Daladier se pripravlja na volitve Po obsežni prenosni vlade bo poslanska zbornica razpuščena in razpisane volitve

Pariz, 19. okt. p. V političnih krogih se trdovratno širijo vesti, da bo prišlo do velikih izprememb v francoski notranji politiki. Dolej se ne ve nihče ničesar točnega, vse pa kaže, da proučuje Daladier sam možnost izhoda iz sedanjega položaja, ki je z vsakim dnem bolj nevdržan. Govore, da gre za prenosno vlado. Na mesto vojnega ministra bi imel priti general, Daladier pa bi poleg ministrskega predsedstva prevzel finančno ministrstvo in vodstvo splošne finančne politike. Od tega ministrstva bi se ločilo zakladno ministrstvo, ki bi se povežilo kakemu strokovnjaku. Govore tudi o možnosti ustanovitve posebnega ministrstva za oboroževanje, ki bi se prav tako povežilo kakemu strokovnjaku. Kombinacije o imenovanju izvenparlamentarnih osebnosti za člane vlade zbujajo mnogo nezadovoljstva v parlamentarnih krogih. Daladierju

pripisujejo tudi namen razpusta poslanske zbornice in razpisa novih volitev. To žele tudi na desnici in proti temu niso niti socialisti niti komunisti. Vse pa kaže, da mora Daladier v tem pogledu računati z opozicijo v senatu. Trdijo celo, da je proti razpustu parlamenta sam predsednik poslanske zbornice Herriot, častni predsednik radikalno-socialistične stranke. Razen tega razpust poslanske zbornice ne bi bil običajen v francoski parlamentarni praksi, sprožil pa bi tudi vprašanje novega volilnega zakona. Če bi ostal v veljavi stari volilni zakon, bi se namreč v poslansko zbornico vrnili isti ljudje in iste skupine v približno istem razmerju moči. Vprašanje volilne reforme je že dolgo na dnevnem redu in nekateri celo mislijo, da bo rešeno z zasnovo uredbo.

Ljuba Davidovič

predsednik bivše demokratske stranke in eden izmed voditeljev beograjske združene opozicije, ki sodeluje v volilnem bloku opozicijskih skupin

Kemal Ata Turk na smrtni postelji

CARIGRAD, 19. okt. AA. (Reuter). V zdravniškem sporočilu, ki je bilo izdano ob osmih, se ugotavlja, da se je zdravstveno stanje predsednika republike Kemala Ata Turka močno poslabšalo.

Kandidatura dr. Preissa

Praga, 19. okt. e. Glede volitev prezidenta republike so vse politične stranke pristale na to, da naj bo edini kandidat predsednik Živnostenske banke dr. Jaroslav Preiss. Potreben je še pristanek slovaških in podkarpatskih skupin, da bo volitev popolnoma soglasna. V tukajšnjih političnih krogih pričakujejo, da bo takoj po doseženem sporazumu med vsemi političnimi skupinami sklicano narodno predstavništvo za volitev predsednika republike.

Spremembe v čsl. ljudski stranki

Praga, 19. okt. e. Včeraj je imela češkoslovaška ljudska stranka svojo konferenco, na kateri je msgr. Stošek skupaj z vsemi funkcionarji podal ostavko z motivacijo, da se izvoli nova uprava z novimi ljudmi, ki jih zahtevajo sedanje razmere. Za predsednika je bil spet izvoljen msgr. Stošek, za podpredsednika inž. Dostalek, za člane uprave Košek, Peharšek in drugi. Razen Stoška so v upravi sami mlajši ljudje.

Muslimanske žene za Arabce

KAIRO, 19. oktobra. AA. Na kongresu muslimanskih žena, ki se zavzemajo za arabsko samostojnost, je bilo sklenjeno, da se odpošljejo brzojavke Hitlerju, Mussoliniju, Chamberlainu, Daladierju ter pogajarjem vseh krščanskih cerkva, kakor tudi muslimanskim vladarjem s pozivom, da posredujejo v palestinskem sporu. Prav tako je bilo sklenjeno, da se odpošlje posebna nota angleški vladi z zahtevo o razorožitvi Židov ter nota predsedniku Zedinjenih držav Severne Amerike Rooseveltu z obsodbo ameriškega stališča, ki je nasprotno arabskim zahtevam.

Nov cerkveni statut v Rusiji

MOSKVA, 19. okt. br. Včeraj je bil objavljen novi statut za cerkvene občine v Sovjetski Rusiji. Po tem statutu smejo biti člani verskih občin samo oni, ki so stari najmanj 18 let. Otokom in mladoletnikom je prepovedan obisk cerkvenih prireditev. Za kršitev te prepovedi so odgovorni starši, katerim groze hude kazni. Vse cerkveno premoženje je proglašeno za last države, cerkvene občine pa morajo za uporabo cerkev in drugih prostorov plačevati državi najemnine.

Borzna poročila.

CURIE, 19. oktobra. Beograd 10. — Paris 11.745, London 20.975, New York 440. — Bruselj 74.50, Milan 23.20, Amsterdam 230.75, Berzin 176.40, Praga 15.15, Varšava 82.75, Bukarešta 3.26.

Kulturno življenje Maribora

Posebna poročila o posetih vprašanja prireditelj koledarjev

Maribor, 18. oktobra. Kulturno življenje kaže v vseh pogledih kulturno znanstveno, umetniško, ustvarjalno, po predložitvi, ki mora vselej slediti obsejnim potrebam, ki jih prinaša priznanjem. Zgodovinsko društvo s svojim reprezentativnim, gledališkim glasom, s soproislo, s zgodovinsko in narodopisno, s razgledno, s književno dejavnostjo, s dejavnostjo ustvarjalnega arhiva, s skupno s muzejskim, društvenim, omogočilo razmah mariborskega muzeja, s preselitvijo v krasno urejeno nove prostore mariborskega gradu. Narodno gledališče razvija vse svoje sile v službi nacionalno kulturne misli in je po letih težke krize odzvil mariborsko opero. Umetniški klub, ki se je ustanovil pred leti, je vplival blagodejno na povzdigu kulturno umetniškega snovanja. Z zasnovo umetniških tednov je dvignilo produktivno silo umetniškega oblikovanja v književnosti, likovni umetnosti in glasbi. Dal pa je tudi pobudo za redno izhajanje mesečnika "Obzorja", ki častno predstavlja nivo mariborskega kulturno znanstvenega ter estetskega literarnega prizadevanja. V krog mariborskih kulturnih ustanov spadata zlasti študijska knjižnica s svojim krasnim razvojem, pa tudi mariborska ljudska univerza, ki posveča ležajočji program predavanj 20 letnici Jit-goslavije.

Živahno kulturno stremenje pa se kaže tudi v mariborskih predmetih, zlasti v delavskih Studenčih in pa na Tezmem ter Pobrežju.

Poglavje, zase pa predstavlja naše mariborsko koncertno življenje. Bila so leta, ko je bil Maribor na visoki koncertne razglednosti. Gospodarska kriza je imela seveda svoje posledice tudi na kulturnem področju, najvidnejše in najobčutnejše pa v našem koncertnem življenju. V povojni dobi je Maribor doživel v programskem

posledu kraljeve koncerte, ki so bili v pomoč mariborskim velenim glasbenim, oziroma pevskim skupinam. V kvalitativnem pogledu je bilo vse temeljito in vestno pripravljeno. Ni pa bilo odnosa pri občinstvu. V povojni mariborski krizi se je jela opaziti družabna in družinska razporeda. Zgodilo se je, da se dolgo nismo doživeli v Mariboru kvalitativno in tudi glede odnosa kulturnega občinstva vzornega koncerta, ki bi bil stalni ali mariborskih ljubiteljskih glasbe. V mariborskem se posamezna pevstva društva temeljito premisljuje, predno se odločijo za koncert, ker narekujejo slabe izkušnje izredno previdnost in opreznost. Preveliko število koncertov v zadnjih letih, ki niso bili kvalitativno dovolj zrela in pripravljena, je v kulturnem občinstvu zasejalo obilico dvomov in skepse. Ta skepsa je šla od pojedincev do pojedincev ter se prikradala med množice, tako da je postalo pripravljanje koncertov v Mariboru riskantna zadeva. Ni čudnega, če se je pojavilo zaradi tega med mariborskimi ljubitelji glasbe vprašanje, kako že vnaprej zagotoviti vsakemu koncertu moralen in smoten uspeh.

Primerena rešitev bi bila v organizaciji posebnega koncertnega kartela, katerega naloge bi bile sledeče: 1. S pametno in vsestransko zadovoljivo rešitvijo omejiti število mariborskih koncertov. 2. Poskrbeti za čim višjo kvaliteto koncertnega izvajanja. 3. Zanimel učinkovite propagande, da se mariborska kulturna publika zainteresira za koncertne prireditve. Vse tri navedene točke predstavljajo neokolično celoto, ki kateri naj se po uvidnosti in preudarnosti priključijo še druge iniciative, ki naj bi zagotovile Mariboru čim razveseljivejši in čim uspešnejši koncertno življenje. Stvar mariborskih pevskih društev je, da to idejo čim prej realizirajo v lastno korist in v korist nacionalno kulturne ideje ob naši meji.

Nočni letalski napad na Maribor

V noči od 24. na 25. t. m. bo mesto pogreznjeno v temo — Odredbe oblasti

Maribor, 19. oktobra. Po naročilu banske uprave dravske banovine v Ljubljani bo na teritoriji mesta Maribora ter občin Kosaki, Kamnica, Pobrežje, Studenci, Radvanje, Razvanje in Pekre dvodnevna vaja za zatemitve dne 24. na 25. t. m.

Zatemitve bo trajala vso noč, s tem da se ukline ulična razsvetljava 24. oktobra ob 19. Mestno poglavarstvo odreja skupno s policijskimi oblastmi:

A. SPLOŠNE ODREDBE:

Vsak prebivalec se mora ravnati po navodilih za zatemitve ter mora v ta namen vse pripraviti, kar je potrebno za zatemitve, ki jih javnih lokalov, obratov in industriji. Med zatemitvijo poteka življenje na ulici, v hišah, obratih, javnih lokalih itd. kot v normalnih razmerah. Prometna vozila morajo voziti z zmanjšano hitrostjo; ravno tako se morajo pešci po ulicah in cestah strogo držati prometno-cestnega reda, da se tako prepreči prometne nezgode. Zaradi vidnosti se bodo robniki pločnikov, drevesa ter ograje ob križiščih, nasploh in mostovih premazali z belim oleskom — opomni. Vsaka kristev ter predpisov se kaznuje na osnovi čl. 69 zakona o notranji upravi z denarno globo od 10 do 500 din, a v skrajni neplačila v određenem roku z zaporom od 1 do 10 dni. Uredbe zatemitve ne veljajo za vsa uradna poslopja in naprave državnih železnic.

B. PREDPISI ZA ZATEMITVE:
Vsa zunanja cestna razsvetljava, razen najvažnejših prometnih svetlobnih signalov se ukine. Svetilna telesa, prometne luči morajo biti tako zasenčene, da so nevidne iz zraka. Uporaba žarnih svetilk, vžigalnih itd. na prostem je prepovedana. Vsa reklamna razsvetljava in razsvetljava napisov ter razsvetljava izloži mora biti odklopljena. Poslopja morajo biti po-

polnoma zatemnjena. Zatemitve mora biti tako izvršena, da je notranja razsvetljava od zunaj popolnoma nevidna. To se doseže z omejitvijo in zasenčenjem notranje razsvetljave (globinskih reflektorji, optični filtri modre barve, zamenjava jarkih žarnic z žarnicami manjše svetlobne jakosti), z zakritjem oken, vrat ter vrhnih svetlin.

Najenostavnejša sredstva za zakritje oken so lesene naoknice, dalje zavese iz gostih tkanin, iz črnega papirja ali iz 1,5 milimetra debele lepenske, ki presegajo notranji rob oken za ca. 10 cm ter so povsod dobro pripete na okenski okvir.

Pri vstopih v razsvetljene prostore direktno iz ceste se morajo predvideti dvojni svetlobni zastori, kar dosežemo z dvema zavesama ali z zakritjem obeh vrat veterinika. Ako se odpre zunanja vratnica, oziroma zunanji zastor, mora biti druga vratnica zaprta oziroma zastor spuščen. Dovajanje toka in svetilnega plina podjetjem in privatnikom ne bo prekinjeno. Za označbo popravil na cestah se uporabijo rdeče svetilke, ki so zgoraj in ob straneh zasenčene, žarnometi vozil morajo biti zasrti s črno zaslonko, ki ima v sredini odprto horizontalno širine 5 do 8 cm, višine pa 1,5 cm. Nad to odprtino in ob straneh naj bo strešica, ki usmerja žarke posevno navzdol. Tudi zadnje luči vozil morajo biti zasenčene s strešicami.

Zunaj mesta se vključijo srednja žarnica žarnometi (luči za daljavo), v mestu pa mala žarnica (luči za blizu). Uporaba kazalec smeri je dopustna.

Za notranjo razsvetljava vozil veljajo navodila kakor za zatemitve poslopij. Predpisi za zasenčenje žarnometov vozil veljajo le za vozila iz kraja, v katerem se vaja vrši. Zunanja vozila morajo voziti z lučmi za parkiranje. Predpisi za zasenčenje žarnometov ne veljajo za vozila vojske, kolikor to zahteva potreba.

Mariborske in okoliške novice

Mariborske sportne novice. SK železničar Maribor razpisuje zaključno medklubsko koledarsko dirko SK železničarja v Mariboru, ki jo priredi dne 30. t. m. zvečajo ob enem s klubskim prvenstvom na progi Maribor—Hajdina—Pragersko—Slov. Bistrica—Maribor. Dolžina proge znaša 65 kilometrov. Start je določen ob 8.30 pred stadionom SK železničarja v Mariboru ob Tržaški cesti. Cilj istočasno. Nagrade: 1. pokal, 2. in 3. darilo, 4. in 5. kolajna. Klubski prvaki prejme posebno kolajno. Splošna določila: Pravico starta imajo vsi člani, ki so pravilno verifikirani ter so člani klubov, ki so vključeni v koledarskem savezu kraljevine Jugoslavije. Vozaci se morajo izkazati na startu s pravilno verifikirano licenco za leto 1938. Voznja na lastno odgovornost po cestno-policijskih predpisih in po tehničnem pravilniku KSKJ. Koledarske dirke morajo biti opremljene z dobro zavzeto in zvonce. Eventualne proteste je vložiti 15 minut po prihodu na cilj, s takšno 30 dni, katere vsota se v slučaju pozitivne rešitve protesta vrne. Razpisatelj nagrad bo takoj po končani dirki. Prijavitelj na znaša 10 din za dirkača. Prijave je poslati na naslov: SK železničar, Maribor, stadion ob Tržaški cesti. Prijave se sprejemajo najpozneje do pol ure pred startom. V primeru slabega vremena se dirka preloži na 6. november 1938.

Kaj je z razsvetljavo Strossmayerjeve ulice? Ponovno smo naprošeni od strani mesarjev-stojničarjev, ki imajo svoje stojnice v Strossmayerjevi ulici, da objavimo poziv na merodajne čimtelje radi razsvetljave te ulice iz enostavnega razloga, ker se morajo stojnice, ki so razmešene v 5 raznih objektih, vsako jutro posvetljati znova, kar delo se začne že okrog treh zjutraj. Takrat je v sedanjem letnem času tema in delo je skrajno oteženo, četudi si posamezniki pomagajo s svetilkami-briljantami, kar pa dobi že po-

maga. Naravnost v posmeh je mestni občini, ki razpisuje električni tok za prekomerno razsvetljavanje različnih krajev, da nima primitivnega, provizoričnega materiala za napeljavno vsaj zaslitni luči v temni Strossmayerjevi ulici v gojno svetlo. Pričakujemo od pomoči: mesarji-davkopla-čevalci.

Mestno poglavarstvo v Mariboru poziva vse one, ki imajo pravico na albanško spomeniko, da se nemudoma javijo v mestnem vojaškem uradu, Slomškovo trg 11, soba 3a najkasneje do 20. novembra, t. j. Kdor se do tega roka ne bo prijavil, ne bo imel več pravice prejeti albanško spomeniko.

Mariborske tržne cene. Na mestnem trgu: Govedina 6 do 12, svinjsko meso s kostmi 13 do 14, svinjsko meso brez kosti 13 do 15, riba 15 do 17, zajec 13—14, salo 15 do 16, slanina 14 do 15, ptuša 7 do 8, rebra 10 do 12, glava z jezikom 7 do 8, ledvice (komad) 2 do 3, boga (komad) 1 do 2. Zelenjadni trg: Krompir 0,60 do 1,25, čebula 2 do 4, česen 4 do 7, zelje 0,50 do 2, kladje zelje 3, repa 1, kila repa 1, karkofol 1 do 8, ocarovt 0,50 do 1,50, hren 80 do 9, zelena 0,50 do 1, zelena paprika 1,25 do 2, paradizniki 4, petriši 0,50 do 1, glavna solata 0,50 do 1,50, endivija 0,25 do 1, spinat 1, por 0,25 do 1, (komad), korenje (kup) 0,50 do 1, koleraba (komad) 1, fižol v stročju (kup) 1, sadni trg: Jabolka 2 do 6, bruske 6 do 10, slive 8 do 9, brešnje 4 do 8, grozdje 3 do 8, orohi 10, luščeni orehi 32, kostanj 3 do 4, oziroma liter 1,25 do 2, kostanj pečen liter 6, žito: Pšenica 1,75 do 2, rž 1,50 do 1,75, ječmen 1,25 do 1,50, koruza 1,50 do 1,75, oves 1, proso 1,25 do 1,50, ajda 1,50, fižol 1,50 do 2,50. Vse za liter. Maslo: Belice 8 do 9, maslo 8 do 10, maslo 10 do 11, maslo 11 do 12, maslo 12 do 13, maslo 13 do 14, maslo 14 do 15, maslo 15 do 16, maslo 16 do 17, maslo 17 do 18, maslo 18 do 19, maslo 19 do 20, maslo 20 do 21, maslo 21 do 22, maslo 22 do 23, maslo 23 do 24, maslo 24 do 25, maslo 25 do 26, maslo 26 do 27, maslo 27 do 28, maslo 28 do 29, maslo 29 do 30, maslo 30 do 31, maslo 31 do 32, maslo 32 do 33, maslo 33 do 34, maslo 34 do 35, maslo 35 do 36, maslo 36 do 37, maslo 37 do 38, maslo 38 do 39, maslo 39 do 40, maslo 40 do 41, maslo 41 do 42, maslo 42 do 43, maslo 43 do 44, maslo 44 do 45, maslo 45 do 46, maslo 46 do 47, maslo 47 do 48, maslo 48 do 49, maslo 49 do 50, maslo 50 do 51, maslo 51 do 52, maslo 52 do 53, maslo 53 do 54, maslo 54 do 55, maslo 55 do 56, maslo 56 do 57, maslo 57 do 58, maslo 58 do 59, maslo 59 do 60, maslo 60 do 61, maslo 61 do 62, maslo 62 do 63, maslo 63 do 64, maslo 64 do 65, maslo 65 do 66, maslo 66 do 67, maslo 67 do 68, maslo 68 do 69, maslo 69 do 70, maslo 70 do 71, maslo 71 do 72, maslo 72 do 73, maslo 73 do 74, maslo 74 do 75, maslo 75 do 76, maslo 76 do 77, maslo 77 do 78, maslo 78 do 79, maslo 79 do 80, maslo 80 do 81, maslo 81 do 82, maslo 82 do 83, maslo 83 do 84, maslo 84 do 85, maslo 85 do 86, maslo 86 do 87, maslo 87 do 88, maslo 88 do 89, maslo 89 do 90, maslo 90 do 91, maslo 91 do 92, maslo 92 do 93, maslo 93 do 94, maslo 94 do 95, maslo 95 do 96, maslo 96 do 97, maslo 97 do 98, maslo 98 do 99, maslo 99 do 100, maslo 100 do 101, maslo 101 do 102, maslo 102 do 103, maslo 103 do 104, maslo 104 do 105, maslo 105 do 106, maslo 106 do 107, maslo 107 do 108, maslo 108 do 109, maslo 109 do 110, maslo 110 do 111, maslo 111 do 112, maslo 112 do 113, maslo 113 do 114, maslo 114 do 115, maslo 115 do 116, maslo 116 do 117, maslo 117 do 118, maslo 118 do 119, maslo 119 do 120, maslo 120 do 121, maslo 121 do 122, maslo 122 do 123, maslo 123 do 124, maslo 124 do 125, maslo 125 do 126, maslo 126 do 127, maslo 127 do 128, maslo 128 do 129, maslo 129 do 130, maslo 130 do 131, maslo 131 do 132, maslo 132 do 133, maslo 133 do 134, maslo 134 do 135, maslo 135 do 136, maslo 136 do 137, maslo 137 do 138, maslo 138 do 139, maslo 139 do 140, maslo 140 do 141, maslo 141 do 142, maslo 142 do 143, maslo 143 do 144, maslo 144 do 145, maslo 145 do 146, maslo 146 do 147, maslo 147 do 148, maslo 148 do 149, maslo 149 do 150, maslo 150 do 151, maslo 151 do 152, maslo 152 do 153, maslo 153 do 154, maslo 154 do 155, maslo 155 do 156, maslo 156 do 157, maslo 157 do 158, maslo 158 do 159, maslo 159 do 160, maslo 160 do 161, maslo 161 do 162, maslo 162 do 163, maslo 163 do 164, maslo 164 do 165, maslo 165 do 166, maslo 166 do 167, maslo 167 do 168, maslo 168 do 169, maslo 169 do 170, maslo 170 do 171, maslo 171 do 172, maslo 172 do 173, maslo 173 do 174, maslo 174 do 175, maslo 175 do 176, maslo 176 do 177, maslo 177 do 178, maslo 178 do 179, maslo 179 do 180, maslo 180 do 181, maslo 181 do 182, maslo 182 do 183, maslo 183 do 184, maslo 184 do 185, maslo 185 do 186, maslo 186 do 187, maslo 187 do 188, maslo 188 do 189, maslo 189 do 190, maslo 190 do 191, maslo 191 do 192, maslo 192 do 193, maslo 193 do 194, maslo 194 do 195, maslo 195 do 196, maslo 196 do 197, maslo 197 do 198, maslo 198 do 199, maslo 199 do 200, maslo 200 do 201, maslo 201 do 202, maslo 202 do 203, maslo 203 do 204, maslo 204 do 205, maslo 205 do 206, maslo 206 do 207, maslo 207 do 208, maslo 208 do 209, maslo 209 do 210, maslo 210 do 211, maslo 211 do 212, maslo 212 do 213, maslo 213 do 214, maslo 214 do 215, maslo 215 do 216, maslo 216 do 217, maslo 217 do 218, maslo 218 do 219, maslo 219 do 220, maslo 220 do 221, maslo 221 do 222, maslo 222 do 223, maslo 223 do 224, maslo 224 do 225, maslo 225 do 226, maslo 226 do 227, maslo 227 do 228, maslo 228 do 229, maslo 229 do 230, maslo 230 do 231, maslo 231 do 232, maslo 232 do 233, maslo 233 do 234, maslo 234 do 235, maslo 235 do 236, maslo 236 do 237, maslo 237 do 238, maslo 238 do 239, maslo 239 do 240, maslo 240 do 241, maslo 241 do 242, maslo 242 do 243, maslo 243 do 244, maslo 244 do 245, maslo 245 do 246, maslo 246 do 247, maslo 247 do 248, maslo 248 do 249, maslo 249 do 250, maslo 250 do 251, maslo 251 do 252, maslo 252 do 253, maslo 253 do 254, maslo 254 do 255, maslo 255 do 256, maslo 256 do 257, maslo 257 do 258, maslo 258 do 259, maslo 259 do 260, maslo 260 do 261, maslo 261 do 262, maslo 262 do 263, maslo 263 do 264, maslo 264 do 265, maslo 265 do 266, maslo 266 do 267, maslo 267 do 268, maslo 268 do 269, maslo 269 do 270, maslo 270 do 271, maslo 271 do 272, maslo 272 do 273, maslo 273 do 274, maslo 274 do 275, maslo 275 do 276, maslo 276 do 277, maslo 277 do 278, maslo 278 do 279, maslo 279 do 280, maslo 280 do 281, maslo 281 do 282, maslo 282 do 283, maslo 283 do 284, maslo 284 do 285, maslo 285 do 286, maslo 286 do 287, maslo 287 do 288, maslo 288 do 289, maslo 289 do 290, maslo 290 do 291, maslo 291 do 292, maslo 292 do 293, maslo 293 do 294, maslo 294 do 295, maslo 295 do 296, maslo 296 do 297, maslo 297 do 298, maslo 298 do 299, maslo 299 do 300, maslo 300 do 301, maslo 301 do 302, maslo 302 do 303, maslo 303 do 304, maslo 304 do 305, maslo 305 do 306, maslo 306 do 307, maslo 307 do 308, maslo 308 do 309, maslo 309 do 310, maslo 310 do 311, maslo 311 do 312, maslo 312 do 313, maslo 313 do 314, maslo 314 do 315, maslo 315 do 316, maslo 316 do 317, maslo 317 do 318, maslo 318 do 319, maslo 319 do 320, maslo 320 do 321, maslo 321 do 322, maslo 322 do 323, maslo 323 do 324, maslo 324 do 325, maslo 325 do 326, maslo 326 do 327, maslo 327 do 328, maslo 328 do 329, maslo 329 do 330, maslo 330 do 331, maslo 331 do 332, maslo 332 do 333, maslo 333 do 334, maslo 334 do 335, maslo 335 do 336, maslo 336 do 337, maslo 337 do 338, maslo 338 do 339, maslo 339 do 340, maslo 340 do 341, maslo 341 do 342, maslo 342 do 343, maslo 343 do 344, maslo 344 do 345, maslo 345 do 346, maslo 346 do 347, maslo 347 do 348, maslo 348 do 349, maslo 349 do 350, maslo 350 do 351, maslo 351 do 352, maslo 352 do 353, maslo 353 do 354, maslo 354 do 355, maslo 355 do 356, maslo 356 do 357, maslo 357 do 358, maslo 358 do 359, maslo 359 do 360, maslo 360 do 361, maslo 361 do 362, maslo 362 do 363, maslo 363 do 364, maslo 364 do 365, maslo 365 do 366, maslo 366 do 367, maslo 367 do 368, maslo 368 do 369, maslo 369 do 370, maslo 370 do 371, maslo 371 do 372, maslo 372 do 373, maslo 373 do 374, maslo 374 do 375, maslo 375 do 376, maslo 376 do 377, maslo 377 do 378, maslo 378 do 379, maslo 379 do 380, maslo 380 do 381, maslo 381 do 382, maslo 382 do 383, maslo 383 do 384, maslo 384 do 385, maslo 385 do 386, maslo 386 do 387, maslo 387 do 388, maslo 388 do 389, maslo 389 do 390, maslo 390 do 391, maslo 391 do 392, maslo 392 do 393, maslo 393 do 394, maslo 394 do 395, maslo 395 do 396, maslo 396 do 397, maslo 397 do 398, maslo 398 do 399, maslo 399 do 400, maslo 400 do 401, maslo 401 do 402, maslo 402 do 403, maslo 403 do 404, maslo 404 do 405, maslo 405 do 406, maslo 406 do 407, maslo 407 do 408, maslo 408 do 409, maslo 409 do 410, maslo 410 do 411, maslo 411 do 412, maslo 412 do 413, maslo 413 do 414, maslo 414 do 415, maslo 415 do 416, maslo 416 do 417, maslo 417 do 418, maslo 418 do 419, maslo 419 do 420, maslo 420 do 421, maslo 421 do 422, maslo 422 do 423, maslo 423 do 424, maslo 424 do 425, maslo 425 do 426, maslo 426 do 427, maslo 427 do 428, maslo 428 do 429, maslo 429 do 430, maslo 430 do 431, maslo 431 do 432, maslo 432 do 433, maslo 433 do 434, maslo 434 do 435, maslo 435 do 436, maslo 436 do 437, maslo 437 do 438, maslo 438 do 439, maslo 439 do 440, maslo 440 do 441, maslo 441 do 442, maslo 442 do 443, maslo 443 do 444, maslo 444 do 445, maslo 445 do 446, maslo 446 do 447, maslo 447 do 448, maslo 448 do 449, maslo 449 do 450, maslo 450 do 451, maslo 451 do 452, maslo 452 do 453, maslo 453 do 454, maslo 454 do 455, maslo 455 do 456, maslo 456 do 457, maslo 457 do 458, maslo 458 do 459, maslo 459 do 460, maslo 460 do 461, maslo 461 do 462, maslo 462 do 463, maslo 463 do 464, maslo 464 do 465, maslo 465 do 466, maslo 466 do 467, maslo 467 do 468, maslo 468 do 469, maslo 469 do 470, maslo 470 do 471, maslo 471 do 472, maslo 472 do 473, maslo 473 do 474, maslo 474 do 475, maslo 475 do 476, maslo 476 do 477, maslo 477 do 478, maslo 478 do 479, maslo 479 do 480, maslo 480 do 481, maslo 481 do 482, maslo 482 do 483, maslo 483 do 484, maslo 484 do 485, maslo 485 do 486, maslo 486 do 487, maslo 487 do 488, maslo 488 do 489, maslo 489 do 490, maslo 490 do 491, maslo 491 do 492, maslo 492 do 493, maslo 493 do 494, maslo 494 do 495, maslo 495 do 496, maslo 496 do 497, maslo 497 do 498, maslo 498 do 499, maslo 499 do 500, maslo 500 do 501, maslo 501 do 502, maslo 502 do 503, maslo 503 do 504, maslo 504 do 505, maslo 505 do 506, maslo 506 do 507, maslo 507 do 508, maslo 508 do 509, maslo 509 do 510, maslo 510 do 511, maslo 511 do 512, maslo 512 do 513, maslo 513 do 514, maslo 514 do 515, maslo 515 do 516, maslo 516 do 517, maslo 517 do 518, maslo 518 do 519, maslo 519 do 520, maslo 520 do 521, maslo 521 do 522, maslo 522 do 523, maslo 523 do 524, maslo 524 do 525, maslo 525 do 526, maslo 526 do 527, maslo 527 do 528, maslo 528 do 529, maslo 529 do 530, maslo 530 do 531, maslo 531 do 532, maslo 532 do 533, maslo 533 do 534, maslo 534 do 535, maslo 535 do 536, maslo 536 do 537, maslo 537 do 538, maslo 538 do 539, maslo 539 do 540, maslo 540 do 541, maslo 541 do 542, maslo 542 do 543, maslo 543 do 544, maslo 544 do 545, maslo 545 do 546, maslo 546 do 547, maslo 547 do 548, maslo 548 do 549, maslo 549 do 550, maslo 550 do 551, maslo 551 do 552, maslo 552 do 553, maslo 553 do 554, maslo 554 do 555, maslo 555 do 556, maslo 556 do 557, maslo 557 do 558, maslo 558 do 559, maslo 559 do 560, maslo 560 do 561, maslo 561 do 562, maslo 562 do 563, maslo 563 do 564, maslo 564 do 565, maslo 565 do 566, maslo 566 do 567, maslo 567 do 568, maslo 568 do 569, maslo 569 do 570, maslo 570 do 571, maslo 571 do 572, maslo 572 do 573, maslo 573 do 574, maslo 574 do 575, maslo 575 do 576, maslo 576 do 577, maslo 577 do 578, maslo 578 do 579, maslo 579 do 580, maslo 580 do 581, maslo 581 do 582, maslo 582 do 583, maslo 583 do 584, maslo 584 do 585, maslo 585 do 586, maslo 586 do 587, maslo 587 do 588, maslo 588 do 589, maslo 589 do 590, maslo 590 do 591, maslo 591 do 592, maslo 592 do 593, maslo 593 do 594, maslo 594 do 595, maslo 595 do 596, maslo 596 do 597, maslo 597 do 598, maslo 598 do 599, maslo 599 do 600, maslo 600 do 601, maslo 601 do 602, maslo 602 do 603, maslo 603 do 604, maslo 604 do 605, maslo 605 do 606, maslo 606 do 607, maslo 607 do 608, maslo 608 do 609, maslo 609 do 610, maslo 610 do 611, maslo 611 do 612, maslo 612 do 613, maslo 613 do 614, maslo 614 do 615, maslo 615 do 616, maslo 616 do 617, maslo 617 do 618, maslo 618 do 619, maslo 619 do 620, maslo 620 do 621, maslo 621 do 622, maslo 622 do 623, maslo 623 do 624, maslo 624 do 625, maslo 625 do 626, maslo 626 do 627, maslo 627 do 628, maslo 628 do 629, maslo 629 do 630, maslo 630 do 631, maslo 631 do 632, maslo 632 do 633, maslo 633 do 634, maslo 634 do 635, maslo 635 do 636, maslo 636 do 637, maslo 637 do 638, maslo 638 do 639, maslo 639 do 640, maslo 640 do 641, maslo 641 do 642, maslo 642 do 643, maslo 643 do 644, maslo 644 do 645, maslo 645 do 646, maslo 646 do 647, maslo 647 do 648, maslo 648